

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
BANJALUKA
Broj: 61 0 Ps 011823 21 Rev
Dana, 28.09.2021. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija ovog suda Gorjane Popadić, kao predsjednik vijeća, Violande Šubarić i Biljane Tomić, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja S. a.d. F., koga zastupa M.Č., advokat iz F., protiv tuženog GIK H. a.d. u stečaju I.S., P., koga zastupa D.S., advokat iz T., radi naknade štete, vrijednost spora 74.998,17 KM, odlučujući o reviziji tužitelja izjavljenoj protiv presude Višeg privrednog suda u Banjaluci broj 61 0 Ps 011823 20 Pž 2 od 22.12.2020. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 28.09.2021. godine, donio je

PRESUDU

Revizija se odbija.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom Okružnog privrednog suda u Istočnom Sarajevu broj 61 0 Ps 011823 18 Ps od 15.01.2020. godine obavezan je tuženi da tužitelju na ime naknade štete isplati iznos od 74.998,17 KM, sa zakonskom zateznom kamatom od 19.04.2018. godine do isplate i da mu nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 12.615,77 KM (stav 1. izreke), a odbijen je zahtjev tužitelja za naknadu troškova postupka u iznosu od 3.585,30 KM (stav 2. izreke).

Drugostepenom presudom Višeg privrednog suda u Banjaluci broj 61 0 Ps 011823 20 Pž 2 od 22.12.2020. godine žalba tuženog je usvojena i prvostepena presuda preinačena, tako što je odbijen zahtjev tužitelja da mu tuženi na ime naknade štete isplati iznos od 74.998,17 KM, sa zakonskom zateznom kamatom od 19.04.2018. godine do isplate i da mu nadoknadi troškove parničnog postupka. Obavezan je tužitelj da tuženom naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 7.097,50 KM.

Blagovremeno izjavljenom revizijom tužitelj pobija drugostepenu presudu zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se osporena presuda preinači ili ukine i predmet vrati istom sudu na ponovno suđenje.

U odgovoru tuženi predlaže da se revizija odbije kao neosnovana.

Revizija nije osnovana.

Tužbenim zahtjevom tužitelj je tražio da mu tuženi na ime naknade štete isplati iznos od 74.998,17 KM, sa pripadajućom zakonskom zateznom kamatom.

Tokom postupka kod prvostepenog suda utvrđeno je sljedeće činjenično stanje: da je Skupština akcionara GIK H. a.d. I.S.-P. donijela odluke o prodaji osnovnih sredstava koja nisu u upotrebi od 20.11.2008, 07.12.2009. i 23.12.2010. godine, kojima je, pored ostalog, odobrena prodaja i silosa u RJ V.; da je GIK H. a.d. S.-P., RJ K. H.D.P. na ime tužitelja kao kupca ispostavio račun broj ... od 03.04.2012. godine na ukupan iznos od 87.914,97 KM, koji pored separisanih frakcija obuhvata 3 silosa za cement 424 m³ vrijednosti 74.998,17 KM, koji iznos je predmet tužbenog zahtjeva, uz koji nisu priloženi otpremnica i zapisnik o primopredaji predmeta prodaje; da su tužitelj i GIK H. a.d. I.S. RJ F. potpisali izjavu o kompenzaciji od 06.04.2012. godine na iznos od 87.914,97 KM, koji iznos je evidentiran u priloženoj knjigovodstvenoj kartici tužitelja za 2012. godinu i knjizi ulaznih faktura u kojoj nema specifikacije odnosno računa o potraživanjima koja su predmet kompenzacije, a nisu priloženi ni dokazi o provedenoj kompenzaciji; da je nad tuženim otvoren stečajni postupak rješenjem Okružnog privrednog suda u Istočnom Sarajevu od 18.06.2012. godine i u izvještaju o procjeni osnovnih sredstava procjenitelja M.J. dipl. ing. maš. iz avgusta 2013. godine u RJ V., pored ostalog, nalaze se 3 metalna stojeća silosa od 300 tona/255 m³ i dva metalna stojeća silosa od 30 tona/25m³, te da su tri veća silosa prodana u toku stečajnog postupka u ljeto 2017. godine; da tužitelj u stečajnom postupku nije predao zahtjev kao izlučni povjerilac za predaju tri veća silosa koji su tokom tog postupka prodani; da je tužitelj dana 02.02.2018. godine podnio opomenu tuženom za naknadu štete zbog otuđenja silosa lociranih u V. na koju tuženi nije odgovorio nakon čega je podnio predmetnu tužbu.

Polazeći od naprijed utvrđenog činjeničnog stanja prvostepeni sud je zaključio da iz izvedenih dokaza proizlazi da su parnične stranke zaključile ugovor o prodaji pokretnih stvari u 2012. godini prije pokretanja stečajnog postupka nad tuženim tako što je tuženi prodao i fakturisao tužitelju, pored ostalog, tri silosa za cement u vrijednosti od 74.998,17 KM, da su nakon toga međusobno izvršili kompenzacija nastalih obveza, čime su stranke u cijelosti zatvorile međusobna potraživanja; da je tužitelj postao vlasnik tri silosa koji su se nalazili u RJ V. koja je kupio od tuženog, te ih knjžio kao svoje osnovno sredstvo, što proizlazi iz nalaza i mišljenja vještaka ekonomske struke M.G.; da nije osnovan prigovor tuženog da tri silosa koje je tužitelj kupio od tuženog ne odgovaraju silosima popisanim u procjeni imovine u stečajnom postupku nad imovinom tuženog, jer su stranke na licu mjesta identifikovale silose koji su bili predmet prodaje, a iz izjava stranaka i saslušanih svjedoka, kao i iz izvještaja o procjeni osnovnih sredstava tuženog proizlazi da je tuženi imao tri veća i dva manja silosa, te da ne može postojati dilema što je tužitelj kupio; da tužitelj kao izlučni povjerilac nije podnio zahtjev stečajnom upravniku da mu preda sporne silose za koju smatra da ne pripadaju u stečajnu masu, da je stečajni dužnik-tuženi prodao silose tokom stečajnog postupka, pa je pozivajući se na odredbe članova 41. stav 1., 4. i 5., 92. stav 1. i 115. stav 6. Zakona o stečajnom postupku („Službeni glasnik RS“ broj: 67/02, 77/02, 38/03, 96/03, 68/07, 12/10, 16/10 i 26/10, u daljem tekstu: ZSP), te članova 154. stav 1., 277. i 324. Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“ broj: 29/78, 39/85, 45/89, 57/89 i „Službeni glasnik RS“ broj: 17/93, 3/96, 39/03, 74/04), usvojio tužbeni zahtjev.

Drugostepeni sud je, odlučujući o žalbi tuženog izjavljenoj protiv prvostepene odluke, prihvatio kao pravilna činjenična utvrđenja, ali ne i pravne zaključke prvostepenog suda, pa je žalbu usvojio i preinačio prvostepenu presudu kao u izreci osporene presude uz obrazloženje da tužitelj nije priložio otpremnicu, zapisnik o primopredaji ili drugi dokaz o predaji spornih silosa tužitelju, niti da su silosi ostali kod tuženog nakon njihove prodaje po nekom drugom pravnom osnovu (zakup, posluga, čuvanje i dr), da zbog toga tužitelj nije postao vlasnik tih silosa u smislu odredbe člana 109. Zakona o stvarnim pravima ("Službeni glasnik RS", broj 124/08, 58/09, 95/11, 60/15, 18/16, 107/19, u daljem tekstu: ZOSP), pa ne može kao izlučni

povjerilac ostvariti stvarnopravni zahtjev za izlučenje u stečajnom postupku nad tuženim, a slijedom toga ni naknadu štete zbog prodaje silosa tokom stečajnog postupka od strane tuženog.

Osporena drugostepena presuda je pravilna i na zakonu zasnovana.

Odredbom člana 109. ZOSP propisano je da na osnovu pravnog posla, pravo svojine na pokretnu stvar stiće se predajom te stvari u državinu sticaoca (stav 1.), da se predaja pokretne stvari smatra izvršenom i predajom isprave na osnovu koje sticalac može da raspolaže tom stvari, kao i uručjenjem nekog dijela stvari ili izdvajanjem ili drugim označavanjem stvari koje znači predaju stvari (stav 2.), da ako sticalac prava svojine na pokretnu stvar ostavi tu stvar i dalje u državini prenosioca po nekom drugom osnovu, on stiće pravo svojine na nju u trenutku zaključenja pravnog posla sa vlasnikom stvari na osnovu koga se stiće pravo svojine (stav 4.) i da se predaja pokretne stvari smatra izvršenom i kada iz konkretnih okolnosti proizlazi da je izvršena predaja stvari (stav 6.).

Prema odredbi člana 41. ZSP lice koje ima pravo na izdvajanje stvari koja ne pripada stečajnom dužniku (izlučni povjerilac) nije stečajni povjerilac i njegovo pravo na izlučenje reguliše se posebnim propisima (stav 1.). Ukoliko je predmet čije se izlučenje moglo zahtijevati prije otvaranja stečajnog postupka neovlašteno prodat od strane stečajnog dužnika, privremenog upravnika ili nakon otvaranja stečajnog postupka, od strane stečajnog upravnika, izlučni povjerilac može zahtijevati ustupanje prava na protučinidbu, ako ona još nije izvršena, on može zahtijevati protučinidbu iz stečajne mase, ako ona postoji u masi i ako se iz mase može izdvojiti (stav 4.). Ako nisu ispunjeni uslovi iz stava 4. ovog člana povjerilac može, kao stečajni povjerilac, tražiti naknadu štete ako je dužnik prodao stvar i kao trošak stečajne mase ako je privremeni stečajni upravnik ili stečajni upravnik prodao stvar na nelegalan način (stav 5.). Prema odredbi člana 115. stav 1. istog zakona povjerilac usmeno prijavljuje svoja potraživanja stečajnom sudu, a prema stavu 6. istoga člana izlučni povjerioci označavaju u prijavi predmet u imovini na koji se njihov zahtjev odnosi.

U konkretnom slučaju iz utvrđenog činjeničnog stanja, koje ne može biti predmet pobijanja u revizionom postupku, prema izričitoj zabrani propisanoj odredbom člana 240. stav 2. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13, u daljem tekstu: ZPP), proizlazi da je tužitelj priložio račun tuženog RJ K. H.D.P. od 03.04.2012. godine o prodaji 3 silosa za cement zapremine 424 m³ vrijednosti 74.998,17 KM i potpisanu izjavu o kompenzaciji od 06.04.2012. godine u kojoj nema specifikacije odnosno računa o potraživanjima koja su predmet kompenzacije, a nisu priloženi ni dokazi o provedenoj kompenzaciji, ali je ista upisana u knjigovodstvenim evidencijama tužitelja ali nema dokaza da je upisana u evidencijama tuženog, da tužitelj nije priložio otpremnicu, zapisnik o primopredaji ili drugi dokaz o predaji, niti da su silosi ostali kod tuženog nakon njihove prodaje po nekom drugom pravnom osnovu (zakup, posluga, čuvanje), a isti su se cijelo vrijeme nalazili kod tuženog u RJ V., odakle su prodani 2017. godine.

Kod takvog stanja stvari, suprotno tvrdnji revidenta, pravilnom primjenom materijalnog prava iz odredbe člana 109. ZOSP odbijen je tužbeni zahtjev tužitelja, budući da se prema toj zakonskoj odredbi svojina na pokretnoj stvari stiće predajom te stvari u državinu sticaoca, a u konkretnom slučaju 3 sporna silosa su se i nakon izdavanja računa tuženog od 03.04.2012. godine pa sve do njihove prodaje u stečajnom postupku nad tuženim 2017. godine nalazila u RJ tuženog u V.

Budući da tužitelj, zbog naprijed navedenog, nije postao vlasnik spornih silosa, pravilan je stav drugostepenog suda u pobijanoj odluci da ne može kao izlučni povjerilac ostvariti stvarnopravni zahtjev za izlučenje u stečajnom postupku nad tuženim, a slijedom toga ni naknadu štete zbog prodaje silosa od strane tuženog tokom stečajnog postupka, kako je propisano odredbom člana 41. ZSP.

Slijedom toga neosnovan je revizioni prigovor da je osporena odluka o odbijanju tužbenog zahtjeva donesena uz pogrešnu primjenu materijalnog prava, uz tvrdnju da suprotno proizlazi iz iskaza saslušanih svjedoka R.M., G.P. i N.P., budući da i iz njihovih iskaza proizlazi da su se sporni silosi stalno nalazili u radnoj jedinici tuženog u V. Pored toga, suprotno tvrdnji revidenta, iskaze ovih svjedoka je drugostepeni sud pravilno cijenio dovodeći ih u vezu sa ostalim izvedenim dokazima i o tome u pobijanoj presudi dao jasne i logične razloge, koje u cjelosti kao pravilne prihvata i ovaj sud.

Slijedom toga ne stoji ni revizioni prigovor da obrazloženje pobijane presude ne sadrži potrebne elemente i da je zahvaćeno povredama odredaba parničnog postupka iz člana 191. u vezi sa članom 209. ZPP, jer to ne proizlazi iz njegovog sadržaja.

Neosnovane su i revizione tvrdnje kojima tužitelj pravda neprijavljivanje izlučnog prava na spornim silosima u stečajnom postupku, jer suprotno proizlazi iz odredbe člana 115. stav 1. i 6. ZSP.

Imajući u vidu naprijed navedeno neutemeljeni su revizioni prigovori da je prilikom donošenja osporene odluke o odbijanju tužbenog zahtjeva materijalno pravo pogrešno primijenjeno.

Prema navedenom, pobijana presuda nema nedostataka na koje se ukazuje revizijom, niti onih na koje sud pazi po službenoj dužnosti, pa je na osnovu odredbe člana 248. ZPP, odlučeno kao u izreci.

Predsjednik vijeća
Gorjana Popadić

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić